GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 205. *Sâmbătă 14 (26) Septemvre.* 1885.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de mâne, ḍiarulŭ nu va apăré până Lunĭ séra.

Braşovŭ, 13 (25) Septemvre 1885.

Ceea ce se petrece aḍĭ la Balcanĭ „este triumfulŭ ideei slave“, ḍice unulŭ din organele bine acreditate rusescĭ şi prin aceste cuvinte semnaléză curentulŭ timpului de faţă, a acelui curentŭ, pe care l'a fostŭ prevestitŭ Napoleonŭ I.

De triumfulŭ ideei slave se tractéză aḍĭ nu numai la Balcanĭ, ci şi la Dunărea de susŭ până dincolo de pădurea boemă şi josŭ la Drava şi Sava. Nu e ḍi lăsată de Dumneḍeu în care slavismulŭ, ce cu o rară energiă stărue mereu înainte, nu ar avé sĕ înregistreze unŭ succesŭ cât de micŭ pe cărarea ce duce la triumfulŭ ideei slave.

In mijloculŭ acestorŭ puternice stăruinţe ale unui elementŭ şi mai puternicŭ este o adevĕrată ridiculositate a vedé cu ce îngâmfare se repedŭ puternicii ḍilei dela Pesta în numele maghiarismului violentŭ, aci în contra unei instituţiunĭ croate, aci în contra bisericei sêrbescĭ aci în contra unei reuniunĭ slovace şi ne prinde mila de sórtea micului şi isolatului poporŭ maghiarŭ, când privimŭ la resultatele acestei politice scurtŭ vĕḍĕtóre şi îngâmfate.

Décă este vorba de viitorulŭ triumfŭ alŭ ideei slave în Europa, atuncĭ trebue sĕ mărturiséscă orĭce omŭ nepreocupatŭ, că gloria de a fi contribuitŭ în timpulŭ de faţă relativŭ mai multŭ la promovarea scopurilorŭ slavismului se cuvine politicilorŭ şi diplomaţilorŭ maghiarĭ multŭ lăudaţĭ ai veacului.

Nu este de lipsă ca cineva sĕ fi cetitŭ articulele ḍiarelorŭ oposiţionale maghiare ca sĕ scie, că décă aḍĭ „Petersburgia Viedomosti“ póte vorbi de „triumfulŭ ideei slave“ la Balcanĭ, acésta este a se mulţumi în mare mĕsură politicei d-lorŭ Andrassy-Tisza Kalnoky şi credemŭ că Maghiarii ar face multŭ mai bine décă nu şi-ar mai perde timpulŭ celŭ scumpŭ cu nisce încercărĭ zadarnice şi ridicule de a pune stavilă mişcărei slave, ci şi-ar da odată contŭ cum se cade de adevĕrata situaţiune, în care se află poporulŭ lorŭ în mijloculŭ acestei mişcărĭ.

Nu cumva cei din Petersburg s'au gânditŭ la liniştirea nedumeriţilorŭ politicĭ maghiarĭ, când au desavuatŭ în modŭ oficialŭ pasulŭ întreprinsŭ de prinţulŭ Alexandru alŭ Bulgariei? Fi-vorŭ mulţĭ Ungurĭ carĭ vorŭ crede şi aşa ceva şi vorŭ aduce noue laude lui Kalnoky, a căruia politică a făcutŭ ca Ţarulŭ sĕ se lapede aḍĭ de faptele protegiaţilorŭ sĕi Bulgarĭ.

In adevĕrŭ, cei din Petersburg se arată nemulţumiţĭ cu revoluţiunea din Rumelia orientală. Ţarulŭ rechiamă chiar pe oficerii ruşĭ din Bulgaria şi s'ar părea că Ruşilorŭ nu le place nicĭdecum, că Bulgarii au făcutŭ acéstă revoluţiune „de capulŭ lorŭ“.

Rusia oficială protestéză dér, ear cea neoficială remâne în Bulgaria şi lucră mai departe pentru triumfulŭ ideei slave. Generalulŭ rusŭ Cantacuzène şi-a datŭ demisiunea ca ministru de resboiu bulgarŭ, dér remâne ca „omŭ privatŭ“ în Bulgaria şi póte că spre trecere de timpŭ va ajuta tênĕrului căpitanŭ de artileriă, ce i-a succedatŭ în postŭ, a conduce resortulŭ rĕsboiului.

Situaţiunea după părerea nóstră este şi remâne gravă şi ameninţătóre cu tótă disgraţia în care se ḍice că a căḍutŭ prinţulŭ Alexandru la curtea patronului sĕu şi cu tóte că, precumŭ neamŭ temutŭ, scirea despre întrarea trupelorŭ turcescĭ în Rumelia încă nu se adeveresce. Dela başibozucĭ, carĭ au apărutŭ pe scenă la fruntaria Rumeliei, până la Nizamii regularĭ este încă unŭ pasŭ măricelŭ şi cine scie décă manevrele diplomaţiei rusescĭ nu ţintescŭ tocmai de a împedecă pe Turcia ca sĕ facă acestŭ pasŭ.

UNIREA BULGARILORŬ.

Reproducemŭ următórele scirĭ după „Voinţa Naţională:“

Se telegraféză din Filipopolŭ cu data de 23 Septemvre, că Bulgarii contéză multŭ pe o acţiune paralelă de rĕscóla în Macedonia. Se ḍice că o deputaţiune din acea provinciă vine la Filipopolŭ sĕ róge în numele poporului pe prinţulŭ Alexandru a întinde acţiunea bulgară până în Macedonia şi a procura arme şi mijlóce pecuniare insurgenţilorŭ.

După cum spune o telegramă din Varna dela 23 Septemvre, la Constantinopolŭ se vorbesce, că evenimentele din Bulgaria vorŭ aduce o schimbare ministerială. Pórta va adresa către puterĭ o circulară, prin care protestă energicŭ contra loviturei dela Filipopolŭ şi contra atitudinii prinţului. Circulara se încheiă spunêndŭ că, în asteptarea rĕspunsului puterilorŭ, Pórta *se pregătesce a păşi cu tótă energia ce i-o dă dreptulŭ şi puterea sa la restabilirea ordinei întocmite de tractatulŭ dela Berlin.* Se crede totuşĭ că Pórta nu va porni pe nicĭ o cale de faptŭ până ce nu va avea rĕspunsulŭ puterilorŭ.

Sgomotele despre eventuale turburărĭ în Macedonia, Creta şi Tripolitania suntŭ fórte neliniştitóre. Scirĭ sosite în Constantinopolŭ arată, că acţiunea Bulgarilorŭ ar fi numai o parte dintr'unŭ planŭ hotărîtŭ a ataca pe Turcia în tóte părţile ei vulnerabile. Sgomotele acestea capĕtă din ce în ce mai multă consistenţă.

O telegramă din Sofia dela 23 Septemvre ḍice, că într'o întrevedere a unui corespondentŭ streinŭ cu d. Caravelof, ministrulŭ bulgarŭ ar fi declaratŭ că acţiunea Bulgariei se întemeiază pe dreptulŭ ce-lŭ are poporulŭ de a hotărî de sórta sa. Bulgarii speră că puterile nu vorŭ avea ce sĕ opună dorinţelorŭ poporului bulgarŭ întru câtŭ realisarea acestorŭ dorinţe nu atacă dreptulŭ nimĕnui. Intrebatŭ asupra intenţiilorŭ ce le ar avea Bulgaria asupra Rumeliei, d. Caravelov ar fi ḍisŭ că, dacă Bulgarii din Macedonia vorŭ cere ajutorulŭ fraţilorŭ lorŭ liberĭ, aceştia nu vorŭ putea refusa de a le da ajutorulŭ cerutŭ.

Din Varna se telegraféză cu data 23 Septemvre următórele:

Revoluţia din Rumelia orientală a produsŭ în Constantinopolŭ o agitare ne mai pomenită. Indată ce Pórta a fostŭ informată, Sultanulŭ a convocatŭ unŭ consiliu de miniştri ale cărui desbaterĭ au ţinutŭ 12 óre. S'au emisŭ deosebite părerĭ. Unii miniştri au fostŭ de părere sĕ se pornéscă imediatŭ trupe în Rumelia spre a năbuşi rĕscóla şi a restabili ordinea. Alţii au propusŭ sĕ se consulte mai ântêiu semnatarii tractatului din Berlin. Părerea care a prevalatŭ a fostŭ de a se face o invasiă în Rumelia prin diferite puncte; în acestŭ scopŭ sĕ se dea ordine lui Hobart-paşa a debarca la Burgas 2000 de ómenĭ, iar alte divisiunĭ sĕ intre în Rumelia prin Macedonia şi pe valea Mariţei. Englitera a sfătuitŭ pe Pórtă sĕ nu trimită trupe în Rumelia, ceea ce ar da naştere la grave evenimente, ci sĕ aştepte hotărîrea puterilorŭ semnatare ale tractatului dela Berlin. Se crede că Sultanulŭ ar înclina sĕ urmeze sfaturile Englitерii, cu atâtŭ mai multŭ cu câtŭ armata n'ar fi tocmai pregătită şi tesaurulŭ publicŭ nu ar fi pregătitŭ sĕ supórte cheltuelile unui rĕsboiu.

Sultanulŭ a întrebatŭ pe d. Nelidoff, ambasadorulŭ Rusiei la Constantinopolŭ, care ar fi părerile sale în privinţa evenimentelorŭ din Rumelia orientală. D. Nelidoff ar fi rĕspunsŭ că e fórte surprinsŭ de mişcarea bulgară şi că nu a primitŭ încă instrucţiunĭ dela guvernulŭ din Petersburg.

După scirile primite aḍĭ nópte aicĭ, agitaţia bulgară s'ar fi întinsŭ şi în Macedonia. Se ḍice că Turcii s'ar fi adresatŭ ambasadorului englezŭ şi însărcinatului extraordinarŭ sir Henry Drummond Wolff cerêndŭ ajutóre pecuniare. Pórta pare dispusă a înlesnì multŭ negoţările privitóre la Egiptŭ cu sir H. D. Wolff. Credinţa generală în cercurile otomane este că lumea musulmană este în ajunulŭ unorŭ marĭ evenimente.

După cum spune o telegramă din Sofia dela 23 Septemvre, toţĭ oficerii ruşĭ din armata bulgară au fostŭ rechemaţĭ. Poporulŭ bulgarŭ îi taxează de trădătorĭ, imputându-le că părăsescŭ Bulgaria tocmai în aşa momente decisive. Poporulŭ totuşĭ a înaintatŭ o adresă Ţarului, pri care imploră ajutorulŭ lui şi 'lŭ rógă sĕ aibă milă de avêntulŭ Bulgarilorŭ pentru îndeplinirea misiunii istorice a slavismului în peninsula balcanică. Din tóte oraşele se trimitŭ asemenea adrese Ţarului. O deputaţiă de Bulgarĭ a plecatŭ aḍĭ la Copenhaga unde se află acuma Ţarulŭ. Nenumĕrate telegrame se trimitŭ din Bulgaria persónelorŭ însemnate din Rusia cu rugămintea de a veni în ajutorulŭ causei slave.

Din Belgradŭ se telegrafiază cu data de 23 Septemvre, că unŭ ucasŭ alŭ Regelui Serbiei ordonă mobilisarea armatei sêrbe. Mare agitaţiă domnesce în tótă Serbia. Scupcina a fostŭ convocată de urgenţă la Nişŭ. Principele Muntenegrului a cerutŭ de la Pórtă o întindere de teritoriu.

Din Varna se telegrafiază la 23 Septemvre următórea gravă scire:

Astăḍĭ armata otomană a ajunsŭ la frontiera Rumeliei. Trupele de geniu au restabilitŭ linia ferată şi au începutŭ sĕ dreagă podulŭ Mustafa-paşa, distrusŭ ḍilele trecute de Bulgarĭ.

La Mustafa-paşa s'a întêmplatŭ o ciocnire între Turcĭ şi Bulgarĭ.

Şcirea acésta a produsŭ o scădere imensă a titlurilorŭ otomane la bursa din Constantinopolŭ.

La Adrianopolŭ se grămădescŭ mereu trupe.

Cetimŭ în „România liberă:“

Impĕratulŭ Alexandru III. alŭ Rusielorŭ a felicitatŭ pe prinţulŭ Bulgariei pentru că a alergatŭ acolo unde-lŭ chiamă poporulŭ şi i-a făcutŭ urărĭ de isbândă.

„Naţiunea“ scrie:

Aflămŭ din sorginte positivă că s'au datŭ ordine serióse ca până la 15 Septemvre reparaţiunile localului Camerei sĕ fie neapăratŭ terminate.

Probabilŭ că, îndată după întórcerea M. S. Regelui în ţară, Corpurile vorŭ fi convocate în sesiune extraordinară

Ni se asigură că ministerulŭ de rĕsboiu a datŭ ordine comandanţilorŭ trupelorŭ din corpulŭ II. de armată sĕ fie gata a'şĭ părăsi cartierele pe la sfîrşitulŭ sĕptĕmânei viitóre.

„L'Indépendance roumaine“ scrie:

Se ḍice, că guvernulŭ în consiliulŭ de miniştri de ierĭ, de la 11, a hotărîtŭ sĕ chieme pe toţĭ oficerii românĭ carĭ suntŭ în concediu în străinătate. Indată după sosirea M. S. Regelui, d. I. C. Brătianu va lua portofoliulŭ ministerului de rĕsboi, iar d. generalŭ Fălcoianŭ va fi numitŭ şefŭ alŭ statului-maior generalŭ.

„Drepturile“ Omului află, că a sositŭ dela Reni la Rusciucŭ unŭ vaporŭ rusescŭ bine echipatŭ, avêndŭ pe bordulŭ sĕu 2 colonelĭ, 5 maiorĭ, 9 căpitanĭ, 26 locotenenţĭ şi sub-locot. împreună cu 350 soldaţĭ puşĭ pe piciorŭ de rĕsboiu. Se aştéptă mai multe transporturĭ în cursulŭ acestei sĕptĕmânĭ.

„Pol. Corr.“ e înformată din Petersburg, că Ţarulŭ Alexandru a provocatŭ pe generalulŭ rusŭ principele Cantacuzene, care precum se scrie se află în serviciulŭ Bulgariei ca ministru de rĕsboiu, sĕ'şĭ dea demisiunea din acéstă funcţiune. Mai departe se ḍice, că împĕratulŭ a interḍisŭ oficerilorŭ ruşĭ d'a ajuta în orĭce modŭ mişcarea din Rumelia. In fine guvernulŭ rusŭ a opritŭ d'a merge voluntarĭ ruşĭ în Rumelia ostică.

După cum se anunţă din Filipopolŭ, oficerii ruşĭ carĭ se află acolo 'şĭ-arŭ fi datŭ deja demisiunea. Aceste sciri însă nu suntŭ încă confirmate.

ESPULSAREA ARDELENILŎRŬ.

„Noua Revistă“ publică între altele următórele:

. . . O nouă umilinţă ne-a fostŭ reservatŭ s'o vedemŭ comiţêndu-se de către aceia carĭ... nu se sfiescŭ nu dau înapoi înaintea orĭ-cărei umilinţĭ, umilindŭ odată cu ei şi ţéra . . . .

Triste timpurĭ au venitŭ asupra capului nostru, décă Românii, în propria lorŭ ţéră, nu mai au voiă a compătimi pentru nenorocirile fraţilorŭ lorŭ. . . .

Când va ajunge odată la capĕtŭ rĕbdarea acestui poporŭ atâtŭ de blăjinŭ?

Despre întrunirea din Ploescĭ cetimŭ în „Românulŭ“:

Multă lume a luatŭ parte la întrunirea în sala Murgulescu din Ploescĭ. Peşedinte alŭ adunării a fostŭ aclamatŭ d. C. T. Grigorescŭ. D. Cristu Negoescu, luândŭ cuvêntulŭ, a combătutŭ cu multă căldură espulsiunea celorŭ 6 Românĭ. D. deputatŭ Paladi, în termenĭ energicĭ, a arĕtatŭ că guvernulŭ a coruptŭ mare parte din tinerime şi s'a ridicatŭ contra mĕsurii de espulsiune. D. Pătărlăgénu spune că nu mai cunósce pe d. Brătianu celŭ dela 48. Românii din Transilvania au fostŭ isgoniţĭ numai pentru că au esprimatŭ o dorinţă a lorŭ, de-a vedea pe Românĭ tractaţĭ mai omenesce.

Inainte de-a se despărţi, cei adunaţĭ au aderatŭ la protestarea făcută în Bucurescĭ.

Despre întrunirea din Craiova resumămŭ din acelaşĭ ḑiarŭ:

O impunătóre întrunire s'a ţinutŭ la Craiova, în vasta sală Ianci. Mai multe mii de cetăţenĭ se înteţeŭ prin curte şi stradele laterale, protestândŭ indignaţĭ contra nelegiuitului faptŭ alŭ guvernanţilorŭ. De pe la órele şépte nu se mai găseu locurĭ. Iniţiatorii întrunirii au trebuitŭ sĕ dea cuvêntulŭ, oratorilorŭ inscrişĭ, mai nainte de óra otărîtă vĕḑêndŭ impacienţa cetăţenilorŭ. Preşedinte alŭ întruniunii fù proclamatŭ deputatulŭ Popŭ. Inscrişĭ erau d-nii Săulescŭ, Viişorénu, Guranŭ, Mitescu, Niculescu şi d-nii deputaţĭ Pazu, Romanescu şi Peşiacof.

D. Popŭ pronunţă câteva cuvinte prin care arată scopulŭ întrunirii. Aplause numĕróse primescŭ ḑisele d-lui Popŭ, care dă cuvêntulŭ d-lui M. Săulescŭ, celŭ dintêiu inscrisŭ printre oratorĭ şi unulŭ din iniţiatorii întrunirii.

Mai vorbiră dnii Viişorénu şi Guranŭ, arătândŭ toţĭ ilegalitatea actului guvernului. Resoluţiunea s'a luatŭ, ca şi cea din Iaşĭ şi Ploescĭ, în sensulŭ celei din Bucurescĭ, alegêndu-se şi unŭ comitetŭ

SCIRILE ḐILEI.

O corespondenţă dela 21 Septemvre n. din Alba-Iulia adresată foiei ‚Ellenzék« comunică următórele: »Dela începutulŭ acestei lunĭ oficerii, carĭ suntŭ toţĭ Românĭ, punŭ de se cântă pre promenadă, cu mare vêlvă, bucăţĭ musicale românescĭ. E de amintitŭ, că de câte-orĭ s'a adusŭ aci vre-unŭ preotŭ dela sate pentru cunoscuta proclamaţiă ‚irredentă,‘ unŭ preotŭ din satulŭ vecinŭ s'a dusŭ în pavilonŭ, ca sĕ încunosciinţeze despre acésta pe respectivii oficerĭ. Primarulŭ, din causa vêlvei repeţite, a interḑisŭ capelei musicle a cânta acolo. In Alba-Iulia frecările naţionale suntŭ la ordinea ḑilei. E unŭ mare rĕu chiar că poliţiştii suntŭ Românĭ, pe carĭ la nevoiă nu se póte conta de locŭ. La 14 c. s'a datŭ unŭ ordinŭ de regimentŭ, care interḑice corpului oficerescŭ amesteculŭ în afacerĭ politice. La 15 c. s'au adresatŭ colonelului regimentului éraşĭ plângerĭ, că oficerii nebăgândŭ în sémă ordinulŭ se pórtă demonstrativŭ. De altmintrelea dorinţa generală este ca regimentulŭ de infanteriă Nr. 50 sĕ se transfereze din Alba-Iulia.« Va sĕ ḑică. jupânulŭ corespondentŭ ar voi ca numai ciardaşulŭ sĕ se cânte, orĭ-ce altŭ cântecŭ e »demonstraţia.« Nu scimŭ, comanda militară lăsa-se-va sedusă de nicsce jupânĭ smintiţĭ?

—o—

Aceiaşĭ fóiă susţine, că a primitŭ scire din Alba-Iulia, că comanda militară de acolo a condamnatŭ pe mai mulţĭ oficerĭ la arestŭ pe parolă (Hausarest) din causa agitaţiunilorŭ române, şi de aceea pentru că arŭ fi ruptŭ de pe părete placatulŭ cu mersulŭ trenurilorŭ maghiarŭ şi l'arŭ fi arsŭ pe când se cântau cântece valahe. Fóia promite că va aduce scirĭ autentice şi va spune în numĕrulŭ sĕu următorŭ, décă e adevĕratŭ lucrulŭ. Cum vedemŭ, jupânii dela „Ellenzek“ ne mai avêndŭ de ce sĕ se lege, tăbărăscŭ acum pe oficerii românĭ din armata comună. Suntemŭ curioşĭ sĕ vedemŭ până unde vorŭ merge cu impertinenţele.

—o—

Ni se scrie, că în ḑiua de 15 Septemvre n. a isbucnitŭ unŭ mare focŭ în comuna Solomonŭ din cerculŭ Cs. Garboului. Au arsŭ 21 case, 60 superedificate, nutreţulŭ şi tóte bucatele spicóse. Dauna se suiă la 10,000 fl. Cei arşĭ se află în estremă miseriă, nerĕmânêndu-le nimicŭ. Până acum au primitŭ ajutóre dela d. Tüzes Ioachim din Cs. Garbou 24 metrete sĕcară şi 24 fl., dela d. Valza Ferencz jude procesualŭ în Cs. Garbou 35 fl. Nenorociţii aşteptă ajutóre ca sĕ-şĭ uşureze miseria.

—o—

Colegulŭ lui »Ellenzek«, guvernamentalulŭ „Kalozsvári Közlöny“ aduce şcirea, că oraşulŭ Dobriţinŭ a votatŭ 500 fl. (pentru Kulturegylet?) Acéstă scire o salută cu următórele cuvinte: „Tocmai în momentulŭ acesta primimŭ scirea îmbucurătóre, când Otto Herman ne-a făcutŭ presentŭ mai multe scrisorĭ d'ale lui Kossuth Lajos, care vorbescŭ despre pericululŭ ce amenință maghiarimea din Ardealŭ. Ḑi de bucuriă acésta, cum puţine amŭ avutŭ. Dumneḑeu e cu luptele nóstre (care? celŭ ungurescŭ?) Salutare nobililorŭ cetăţenĭ dela Dobriţinŭ! Lui Kossuth Lajos însă mulţămirea fiecărui bunŭ Maghiarŭ.‘ Şi prin urmare fiecărui bunŭ „patriotŭ“. Avisŭ procurorului sĕ 'i caute.

—o—

Liceulŭ care s'a inaguratŭ ḑilele trecute la Botoşanĭ de ministrulŭ instrucţiunei va purta după c m se afirmă, numele de liceulŭ ‚Laurianŭ‘, în memoria unuia din fruntaşii învĕţămêntului românŭ, regretatulŭ academicŭ şi profesorŭ la facultatea de litere din Bucurescĭ, A. Treb. Laurianŭ.

—o—

»Românulŭ« scrie: »D. căpitanŭ Bataille a plecatŭ Mercurĭ la Bruxelles, de unde se va întórce către finele lunei împreună cu d. generalŭ Brialmont pentru a asista la experienţele ce se vorŭ face prin tragere de tunurĭ cu cele două cupole, pentru forturile din giurulŭ capitalei. Una din aceste cupole ş'anume cea germană: cupola Gruson, din usina dela Magdeburg, a şi sositŭ în capitală şi se lucrézā la instalarea ei. Cupola francesă din usina dela St.- Chaumont se aşteptă sĕ soséscă în curêndŭ, astfelŭ că amêndouĕ vorŭ puté fi instalate până la finele lunei. când au sĕ se facă şi esperiinţele.«

DIN BUCOVINA,

Cernăuţi, 4 Septemvre n. 1885.

»Ie vois cela evidemment, que nous ne prestons volontiers à la devotion que les offices qui flattent nos passions.«
Montaigne.

I.

Şi chiarŭ din acéstă tristă causă, — căcĭ unii factorĭ conducĕtori ai bisericei ortodoxe din Bucovina întrebuinţéză cam de demultŭ încóce posturile şi chemarea lorŭ mai multŭ pentru flatarea pasiunilorŭ personale, decâtŭ pentru sacrele datorii, ce le cere dela ei biserica, — bărbaţii neoficioşĭ, dér cu inimă devotată către ‚Ortodoxiă,‘ au prevĕḑutŭ şi s'au temutŭ de multŭ de acele urmărĭ sinistre şi fatale, ce le descopere P. S. S. Metropolitulŭ Bucovinei clerului sĕu prin cerculara-i din 12 (24) Iuliu a. c. Nr. 39, alăturândŭ acelei circulare şi »protestulŭ‘ subscrisŭ de toţĭ membrii Consistoriului şi adresatŭ Ministeriului din Viena, căcĭ despre o parte catolicismulŭ şi despre alta rutenismulŭ amenință şi atacă biserica ortodoxă din Bucovina, şi care »protestŭ,« ce e dreptŭ, publicatŭ şi prin ḑiare germane, apoi şi prin stimatulŭ organŭ acesta, n'a rĕmasŭ fără óreşĭ-care sensaţiune.

Vrea sĕ ḑică, că ce va fi constatatŭ şi fie-cine ce a cetitŭ acelŭ »protestŭ,« noi Bucovinenii ortodocşĭ, poporaţiunea indigenă şi autochtonă a acestei provincie, ai cărei antecesorĭ românĭ şi-au vĕrsatŭ sângele lorŭ »pentru lege şi moşiă,« ‚legea‘ *ortodocsă* şi »moşia« *română*, care hrăneşce astăḑĭ pre asupritorii noştri în propria nóstră casă, adecă şi pe „catolicĭ“ şi pe „Rutenii uniţĭ,“ cu cea mai mănósă ospitalitate; — Bucovina, necuceritŭ prin focŭ şi sabiă, e astăḑĭ privită dreptŭ de o etapă africană şi păgână, pe care Polonii şi Rutenii au „misiunea“ sĕ o creştinéscă! La *atâta* ne ţinŭ »*misionarii*‘ strĕinĭ, catolicĭ şi uniţĭ, că am *ajunsŭ*, căcĭ suntemŭ încorporaţĭ cu Imperiulŭ Austriei!

Acésta, la adresa misionarilorŭ polonĭ şi rutenĭ. Insĕ scopurile şi chiarŭ şi nisuinţele proselitistice, atâtŭ confesionale câtŭ şi naţionale, e la noi sciutŭ, că ele, nu numai clandestinŭ, ci chiarŭ şi făţişŭ se urmărescŭ în Bucovina, nu de erĭ, alaltaerĭ, ci de când a venitŭ acéstă provincia la Austria (— vide, ce se lucră astăḑĭ şi în Bosnia şi Erţegovina! —). Se impune decĭ îndoita întrebare: Décă, ce afirmézā şi „protestulŭ“ Consistorului din 12 (24) Iuliu, are proselitismulŭ ruténo-catolicŭ în Bucovina şi succese pentru sine, în ce constau, ântêiu forţele lui superióre de cele ale strămoşeşcei legĭ ortodocse a poporului indigenŭ bucovinénŭ, căcĭ are succese între acestŭ poporŭ, şi alŭ doilea, ce defensivă a întrebuinţatŭ conducerea eparchiei şi bisericei ortodocse din Bucovina în contra acelorŭ tentative proselitistice ale Rutenilorŭ şi Catolicilorŭ din Galiţia?

Este prea sciutŭ, că poporulŭ de rêndŭ — şi numai între acesta a făcutŭ ruténo-unismulŭ la noi proselitismŭ, — nu-şĭ părăsesce ‚legea‘ sa din convicţiune raţională, ci dóră numai de óre-care nevoiă şi mai rarŭ din óreşĭ-care interesŭ ordinarŭ. Forţa decĭ superióră a ruténo-uniţilorŭ la noi în Bucovina, avêndŭ biserica ortodocsă, şi fondulŭ sĕu propriu şi clerŭ prea bine salariatŭ şi dotatŭ, nu póte decĭ consta în sine, în avantage confesionale adecă unite, însăşĭ, ci în óreşĭ-care defecte ale preoţilorŭ ortodocşĭ respectivĭ, séu cu alte cuvinte: puterea uniţilorŭ rutenĭ constă în slăbiciunea şi numai în slăbiciunea îngrijitorilorŭ de ortodocsismŭ în acéstă ţéră.

FOILETONŬ.

CRĂIASA ḐÎNELORŬ.

(poveste dé I. Popŭ Reteganulŭ.)

Bagŭ sémă lumea asta n'a fostŭ nicĭodată fără împĕraţĭ; aşa a rênduitŭ Dumneḑeu ca unii ómenĭ sĕ fiă mai marĭ, alţii mai micĭ; cei mai marĭ sĕ poruncescă, ér cei mai micĭ sĕ se supună şi sĕ asculte. Apoi, precum bine sciţĭ D-vóstră: câte ţĕrĭ, atâţia împĕraţĭ, aşa era din bĕtrânĭ, tótă ţéra îşĭ avea împĕratulŭ şi totŭ satulŭ popa şi mergeau lucrurile strună de óble; astăḑĭ, firesce, nu mai póte fi aşa, că lumea s'a vielenitŭ şi ómenii au sĕrăcitŭ; la unŭ împĕratŭ îi trebuescŭ mai multe ţĕrĭ şi la unŭ popă mai multe sate, şi totŭ nu-i mai vede omulŭ sătui. Dar, ḑice că era într'o ţéră departe, şi e de multŭ de atuncĭ, era unŭ împĕratŭ, împĕratulŭ roşu. Şi elŭ, ca toţĭ împĕraţii, avea bunurile şi bunătăţile sale, dar bine ḑice ḑicala:

Unde-sŭ turme marĭ de oi
Suntŭ şi turme de nevoi,
Unde-sŭ turme de miei blânḑĭ
Suntŭ şi mii de lupĭ flămânḑĭ.

Adecă împĕratulŭ roşu avea mulţĭ dujmanĭ, şi nicĭ se puté altfelŭ, că dóră

Numai omulŭ serimanŭ
Nu are nicĭ unŭ dujmanŭ.

Apoi elŭ numai sĕracŭ nu era. Şi cu dujmanii trebuia sĕ ţină luptă pe mórte pe viéţă, că dóră împĕraţii nu se luptă éc' aşa ca ciobanii, sĕ-şĭ dea o trântă, două şi apoi ér sĕ se ogóiă; nu, ei se bată ca ţaplĭ, totŭ în capete, până unulŭ mai nu se póte mişca, adecă armăḑile, că împĕraţii stau şi se uită, chibḑuescŭ, atuncĭ apoi se împacă şi se facŭ prietenĭ bunĭ. Şi când a plecatŭ împĕratulŭ roşu la bătaiă în potriva dujmanilorŭ, şi-a luatŭ rĕmasŭ bunŭ dela înălţata împĕrătésă, şi dela cei trei feciorĭ ce ii dĕduse Dumneḑeu, apoi îi sărută şi dă sĕ iasă pe pórtă afară. Atuncĭ îi plesnesce ceva prin minte, îşĭ opresce calulŭ — că mergea călare, vedeţĭ d-vóstră că gazdele — chiamă feciorii la sine şi dându-le o legătură de chei, le ḑise: »Vedeţĭ dragii tati, cheile aceste suntŭ dela palatele nóstre, care suntŭ atâtŭ de multe, câte ḑile-sŭ într'unŭ anŭ, şi încă mai multŭ cu trei, eţă vĕ dau vouĕ cheile, nu cumva sĕ le perdŭ în cea cale lungă, ér voi fiţĭ cu minte, grijiţĭ de mama vóstră şi de casă, şi în tóte puteţĭ întra, numai în chiliuţa de către médă-ḑi, unde stujesce cheia asta ruginită sĕ nu întraţĭ, că de veţĭ intra, bine nu va fi.«

Apoi se duce împĕratulŭ. Ér copii rĕmânŭ cu legătura de chei în mână sfătuindu-se ca ce o fi avêndŭ tată-sĕu óre în chilia de către médă-ḑi? Deocamdată prindŭ ei a căuta prin alte chilii; într'una află arme felŭ de felŭ, rĕmase dela moşĭ strămoşĭ; în alta află banĭ din tóte ţĕrile şi de peste tóte mările, banĭ de aurŭ şi de argintŭ, cum numai la împĕraţĭ se pomenescŭ; în altă chiliă află haine împĕrătescĭ nouĕ şi vechĭ, rĕmase din moşĭ strămoşĭ, tóte posomanturĭ şi petre scumpe; în altă chiliă află scumpeturĭ şi bogăţii, la sóre par' că te puteai uita o leacă, dar la ele ba. Şi caută feciorii împĕratului tóte şi se miră dar nu prea, că erau obicinuiţĭ a vede asemenĭ scumpeturĭ. In urma urmelorŭ ajungŭ la chilia de către médă-ḑi. Aci stau locului şi se întrébă: sĕ intre? sĕ nu intre? Ar intra, se temŭ că cine scie ce o fi acolo? nu cum-ve sĕ dea de ceva primejdiă, şi nicĭ nu ar fi voitŭ sĕ calce voia tătâne-sĕu; nu arŭ intra? dér nu-şĭ puteu stăpâni dorulŭ de a sci că óre ce e acolo? de ce sĕ nu intre? In urmă se hotărăscŭ sĕ intre, ce-a da Dumneḑeu, aceea va fi! Şi vîriră cheia cea ruginită în zarŭ (în brósca séu borta cheiei) şi suciră odată, de douĕ orĭ, de trei orĭ, şi de abia putură deschide uşa aceea. Când după ce întrară în lăuntru, ce vĕḑură? Chilia era gólă-goluţă, nimicŭ, dar chiar nimicŭ nu vĕḑură. Era câtŭ pe aci sĕ iasă afară, când feciorulŭ celŭ mai micŭ zăresce aninatŭ de părete ceva: o icónă cu faţa către părete. Haid, sĕ vedemŭ ce o fi aceea? dóră nu e chiar fermecată! Şi luară icóna josŭ şi se uitară la ea, dar... oh, Dómne! rĕmânŭ încremeniţĭ lângă ea. Pe icónă era pingălitŭ (zugrăvitŭ) unŭ tipŭ de muiere atâtŭ de frumósă, cum nu mai vĕḑură nicĭ când; amuţiră când o vĕḑură şi nu-şĭ mai putură ridica ochii de pe ea. Veni vremea prânḑului, dar unde sĕ se pótă ei deslipi de icónă? uitară totŭ, şi mâncare şi bĕutură, şi numai la icónă priveau.

Impĕrătésa s'ar fi pusŭ la mésă, dar nu-i era îndemână singură, decĭ începù a striga după feciorĭ — nimenĭ nu-i rĕspunde, apoi începù a-i căuta pe totŭ loculŭ, când într'unŭ târḑiu îi află cu icóna în mână. Se uită şi ea la icónă, se miră de frumseţea femeiei aceia, şi par' că ar fi voitŭ sĕ fie şi ea aşa. Intr'unŭ târḑiu apoi merseră la mâncare. Dar voia cea bună era dusă din curtea împĕratului roşu; feciorii nu mai aveau voiă la mâncare, nicĭ la mâncare nicĭ la bĕutură, ca de lucru nicĭ până atuncĭ nu avéu; de abia aşteptau sĕ vină tatălŭ lorŭ sĕ le spună cine e fata orĭ muierea aceea? Tótă ḑiuliţa

Eră la a doua întrebare, că ce s'a opusŭ din partea administraţiunei bisericescĭ ortodoxe în contra tentativelorŭ şi atacurilorŭ proselitiste în Bucovina, rĕspundemŭ şi credemŭ, că cu toţĭ aceia, ce vĕdŭ lucrurile la noi cu ochĭ limpeḑĭ, rĕspundemŭ că la neînţelesa şi neprevĕḑĕtórea conduită misională a multorŭ preoţĭ păstoralĭ ortodoxĭ din ţéra acésta, s'a adausŭ o altă neprevedere din partea cârmei diecesane. La *slăbiciunile* preuţeşcĭ locale pe icĭ pe cólo, s'ă adausŭ *aneimia* conducerii. eparchiale ortodoxe.

Şi de când mai cu sémă aceste tóte? Aicĭ e rĕspunsulŭ celŭ mai dureros şi mai agravătorŭ, că tristele succese ale proselitismului ruténo-unitŭ dătéză mai cu sémă de atuncea, de când clerulŭ ortodocsŭ alŭ Bucovinei a devenitŭ mai învĕţatŭ şi mai bine cultivatŭ, (?) apoi şi mai bine salariatŭ decâtŭ celŭ vechiu şi simplu, ereḑitŭ încă dela Moldova, orĭ învĕţatŭ aicĭ în modestulŭ cursŭ teologicŭ de sub profesorulŭ Vlachovicĭ.

Cu suirea în scaunulŭ episcopescŭ a lui Eugeniu Hacman, carele succedà demnului şi de tótă ţéra veneratului şi iubitului Archiereu Isaia Băloşescŭ, coincidŭ succesele proselitismului ruténo-unitŭ în Bucovina.*) Ce „păstorŭ bunŭ" alŭ turmei sale ortodoxe fù acestŭ Archiereu în Bucovina, fiă că, pentru că şi dênsulŭ era Ruténŭ şi învĕţatŭ în teologia din Lemberg, orĭ că şi din alte cause, ce póte le va revela istoria . . . dovedescŭ pe lângă actele aceste, că la anulŭ 1856, isbucnindŭ „unismulŭ« ruténŭ într'o comună română, au fostŭ siliţĭ boerii cu Nestorulŭ lorŭ, bĕtrênulŭ Hurmuzachi în frunte, sĕ mérgă la dênsulŭ, la episcopulŭ Hacmanŭ, şi sĕ-i aducă cu durere şi profundă indignaţiune morală aminte, că »elŭ, ca Episcopŭ, ce e datorŭ totŭ la trei anĭ sĕ-şi visiteze diecesa, deja mai multŭ de câtŭ de ḑece anĭ nu »vizitéză« măcar acele parochii, de carĭ se scie în glasŭ mare că suntŭ în pericolŭ de a decădé dela sînulŭ bisericei nóstre.« — Şi întru adevĕrŭ, sub episcopatulŭ lui E. Hacmanŭ făcù proselitismulŭ ruténo-unitŭ cele mai marĭ progrese în Bucovina, fără ca sĕ i-se fi pututŭ opune cineva, de-óre ce acestŭ Episcopŭ, de unŭ caracterŭ sarmato-despoticŭ, voia în contra esenţei ortodoxismului sĕ figureze numai elŭ *singurŭ* de *întréga biserică* ortodoxă în Bucovina, decĭ, şi acésta întru plăcerea altora, evita elŭ anume şi sinóde preuţestĭ şi congresurĭ bisericescĭ, cum şi în de obşte orĭ ce sfatŭ, aducĕtorŭ aminte, că biserica ce-o administréză, e o biserică constituţională.

Ce era decĭ mai naturalŭ şi mai imperiosŭ, decâtŭ că, vĕḑêndŭ boerimea şi inteliginţa ortodoxă şi naţională din Bucovina periculele ce ameninţau biserica lorŭ şi prin nrmare şi naţiunalitatee română, din partea proselitismului ruténo-unitŭ, sĕ petiţiuneze şi sĕ se róge până şi prin deputaţiunĭ speciale, la locurile supreme din statŭ, ca, fiindŭ pe atuncĭ la stăruinţele nemuritorului Şaguna vorbă de despărţirea ierarchică a bisericei române de cea sêrbéscă din Austro-Ungaria, sĕ fiă şi biserica ortodoxă bucovinénă una cu cea română, sub unŭ Metropolitŭ.

(Va urma.)

O RUGARE CĂTRĂ UNIVERSITATEA SĂSÉSCĂ.

Representanţa scólei române gr. cat. din Sibiiu s'a adresatŭ mai de multe orĭ către Universitatea săséscă, ca sĕ-i acorde o subvenţiune. Tóte cererile şi rugările ei au rĕmasŭ însĕ păn'acum fără resultatŭ, deşi erau destulŭ de bine întemeiate pe faptulŭ, că acea şcólă e lipsită şi că Uuiversitatea e datóre, după dreptate şi echitate, a face ceva şi pentru locuitorii de confesiunea gr. cat. ai fostului fondŭ regescŭ. Representanţa memorată a adresatŭ la 17 Sept. a. c. o nouă rugare cătră adunarea generală a universităţii săsescĭ, cerêndŭ o subvenţiune de 600 fl. începêndŭ dela 1 Ianuariu 1886. Sperămŭ că de astădată universitatea va dá ascultare justei cererĭ, din care estragemŭ următórele pasagie:

„Scimŭ bine, că după tenórea articulului de lege dietale XII § 6 din 1876 averea Universităţii este de a se folosì spre scopurile culturale ale tuturorŭ locuitorilorŭ din fondulŭ regiu ca comproprietarĭ, fără deosebire de religiune şi limbă; scimŭ, că din beneficiile Universităţii se împărtăşescŭ cu subvenţiunĭ plus minus, institutele de cultură ale tuturorŭ celorlalte confesiunĭ, singurŭ numai institutele de cultură de confesiunea gr. cath. până în presente nu s'au împărtăşitŭ cu nimicŭ, cu nicĭ o subvenţiune din cassa Universităţii, deşi poporaţiunea gr.-cath. de pe teritorulŭ fondului regiu numĕră peste 50,000 suflete

»Décă alte confesiunĭ au lipsă de subvenţiunĭ pentru institutele lorŭ de cultură, apoi nicĭ institutele confesionalĭ de cultură gr. cath. nu suntŭ scutite de atari lipse şi neajunse şi póte în gradŭ mai superiorŭ decâtŭ alte confesiunĭ.

„Când subscrisa representaţiă a scólei gr. cath. de aicĭ, işi ia voia de nou a petiţiona pentru acordarea unei modeste subvenţiunĭ din cassa Universităţii, este moralmente necesitată a face acestŭ pasŭ, nu numai din motivulŭ legei în valóre, ci şi îmbulḑită şi strâmtorată de urgentele lipse şi neajunse, cu care este silită a se lupta ḑilnicŭ din causa lipsei isvórelorŭ de venitŭ necesare la dotarea şi susţinerea scólei sale.

„Comuna bisericéscă gr. cath. de aicĭ, deşi numeră o poporaţiune până la 1500 suflete, însă acéstă poporaţiune constă în parte preponderantă din ḑilerĭ miserĭ, carĭ nu suntŭ în stare de-a'şĭ dota şi susţiné scóla lorŭ după recerinţele legei şi a timpului şi din acéstă causă caută sĕ sufere în modŭ simţitorŭ cultura poporului gr. cath. aicĭ în acéstă cetate de frunte unde şi Românii gr. cath. 'şĭ-au centrulŭ unui protopopiatŭ.

„Nu aflămŭ de lipsă spre motivarea cererei nóstre a indigita aicĭ sumele de subvenţiunĭ, cu care se împărtăşescŭ tóte celelalte confesiunĭ, afară numai de cea gr. cath., din beneficiile Universităţii, căcĭ acelea suntŭ prea cunoscute din actele publicate ale Universităţii; voimŭ numai a observa, că după părerea nostră, vedemŭ în împrejurările actuale o totală ignorare şi desconsiderare a confesiunei nóstre pre teritoriulŭ fostului fondŭ regescŭ şi nu ne putemŭ esplica, că ce póte fi causa că singurŭ numai pentru promovarea culturei poporaţiunei gr. cath. din fundulŭ reg. nu s'a datŭ păn'acum nicĭ unŭ crucerŭ, ca şi când acestă confesiune nu ar esista de locŭ şi nu ar avé şi ea scólele şi institutele sale culturalĭ destulŭ de lipsite."

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 25 Septemvre. — Maiestatea Sa Regina şi archiducesele Gizella şi Valeria au sositŭ erĭ în Gődőllő. Dnminecă vorŭ visitá espositiunea, unde se facŭ marĭ pregătirĭ de primire.

SOFIA, 25 Septemvre. — La graniţa Rumeliei orientale se ivescŭ başi-bozucĭ.

SOFIA, 25 Septemvre. — In loculŭ generalului Cantucuzène a fostŭ numitŭ ministru de rĕsboiu în Bulgaria unŭ căpitanŭ de artileriă, alŭ căruia nume e necunoscutŭ (?)

Agentulŭ Rusiei a refusatŭ de a lua în primire adresa Bulgarilorŭ cătră Ţarulŭ.

DIVERSE.

Ciupercile regelui. — Regele Umberto e unŭ mare amatorŭ de ciupercĭ, nu tocmai pentru că ar avea o deosebită plăcere a le consuma, ci mai cu sémă fiindcă îi place sĕ le culégă însuşĭ, d'aceea se preumblă adesea în pădurile umede dela Monza. Suntŭ câteva ḑile că regele, care eşise diminéţa singurŭ călare, întârḑiase a revenì la palatŭ. Regina Margerita, cam îngrijată, îlŭ aştepta pe terasa castelului; atuncĭ regele venia pe josŭ ducêndŭ calulŭ sĕu cu mâna dréptă şi purtândŭ cu mare grijă în mâna stângă o legătură înodată astfelŭ cum păstréză ţĕrancele micele lorŭ proprietăţĭ Regina, cuprinsă de mirare, se uità cu lorgneta şi descoperì într'unŭ colţŭ alŭ legăturei misterióse coróna Savoei (armele regale.) Era batista regelui, dér ce ducea într'ênsa cu atâta grijă? Nimicŭ altŭ decâtŭ ciupercile ce le culesese în pădure. Regina nu se putù stăpânì a esclama: »Ma-Umberto!« Monarchulŭ Italiei însĕ îi rĕspunse surîḑêndŭ: »Ca o bună menageră trebuie sĕ-mĭ mulţumescĭ, că ţi-am adusŭ astăḑĭ celŭ puţinŭ pentru cincĭ lire ciupercĭ de prima calitate.« Dér lucru ciudatŭ! Nicĭ regina, nicĭ nimenĭ din curtea regéscă nu voescŭ sĕ guste din ciupercile adunate de mâna regéscă, atâtŭ de mare este încrederea lorŭ în cunoscinţele botanice ale regelui. Se înţelege că bucătarulŭ trebue sĕ gătéscă alte ciupercĭ cumpĕrate în têrgŭ.

* * *

† NECROLOGŬ. — *Emiliu de Buttyan,* candidatŭ de advocatură, şi-a datŭ sufletulŭ în mânile Cerescului Părinte la 21 Septemvre n. după o suferinţă de 6 sĕptĕmânĭ în alŭ 25-lea anŭ alŭ vieţii sale. Rĕmăşiţele pămêntescĭ s'au îmmormêntatŭ Mercurĭ în 23 Snptemvre 1885 în cimiterulŭ gr. cat. din Reghinulŭ săsescŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

* * *

† NECROLOGŬ. — *Simionŭ Cheţianu*, parochulŭ Gyó.-Szt.- Mikloşului şi administratorulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Giurgeului, în urma unui morbŭ de plămânĭ, a trecatŭ din viéţa acésta la cea eternă în 30 Augustu st. n. în Gyó.-Szt.-Mikloşŭ, în anulŭ alŭ 29-lea alŭ etăţii şi alŭ 2-lea alŭ prea fericitei sale căsătorii. Rĕmăşiţele pămêntescĭ s'au îmormêntatŭ în cimitirulŭ arméno-cath. din G.-St.-Mikloşŭ în I-a Septemvre.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

* * *

Unŭ profesorŭ bătrânŭ de musică, neînsuratŭ şi locuindŭ la alŭ cincelea catŭ alŭ unui otelŭ garnitŭ, citea inscripţiunea pusă pe casa unui compositorŭ celebru.

— Aşŭ vrea sĕ sciu, ḑise profesorulŭ unui amicŭ, ce o sĕ pue pe locuinţa mea după ce voiu muri?

— Cameră mobilată de închiriatŭ, rĕspunse amiculŭ rîḑêndŭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

*) A circulatŭ la timpulŭ sĕu o scire pe aicĭ prin Cernăuţĭ, spriginită şi de afirmărĭ din Lemberg, că într'o adresă de felicitare, trimésă de-aicĭ, de ḑiua onomastică a metropolitului unitŭ din Lemberg Leviţki, i s'ar fi promisŭ, că în curêndŭ va fi întréga biserică ortodoxă din Bucovina unită şi că acea adresă ar fi fostŭ între alţii subscrisă şi de „secretarulŭ" de pe atuncia alŭ episcopului Hacman.

---

stăteu feciorii cu icóna în mână, ba şi nóptea până cădéu obosiţĭ de atâta uitatŭ, ca şi când arŭ fi cositŭ orĭ îmblătitŭ.

O jumĕtate de anŭ se munciră cu lucrulŭ acesta, şi de ce se uitau mai multŭ la icónă, de aceea arŭ fi voitŭ sĕ o véḑă mai multŭ, şi totŭ din ce în ce li se măria mai tare pofta sĕ scie cine e? de unde? şi.... Dumneḑeu mai scie câte gândurĭ mai âmblau tinerilorŭ în minte! Ar ḑice cine-va că ce-i o jumĕtate de anŭ de-a sta cineva aţintitŭ la unŭ lucru pe care nu-lŭ cunósce şi pe care ar dorì sĕ-lŭ aibă? Dér nu-i aşa; o ḑi încă e multŭ, ba şi o minută e multŭ sĕ se muncéscă cineva cu gândurĭ de-ale dragostei, când nicĭ nu cunósce pe fiinţa care i-a căḑutŭ atâtŭ de dragă. Dér preste o jumĕtate de anŭ se gătà bătaia şi împĕratulŭ venì acasă. Câtŭ îi fù de mare mirarea când îşĭ afla feciorii slabĭ, bĕtrâniţĭ şi schimonosiţĭ, ér la plecarea lui îi lăsase frumoşĭ ca trei rujĭ.

»Aţĭ intratŭ la icónă!« ḑise împĕratulŭ. — »Am intratŭ tată,« rĕspundŭ toţĭ trei feciorii cu unŭ glasŭ. —»Sciut'am că nu vi-ţĭ puté răbda; aşa vĕ trebue, de ce nu m'aţĭ ascultatŭ! De altmintrelea şi eu suntŭ de vină; de nu vĕ opriam, póte că voi nicĭ nu vĕ gândiaţĭ a âmbla acolo.«

»Tată, ḑicŭ feciorii, fii bunŭ, spune-ne, cine e muierea acea zugrăvită în icónă? fétă e orĭ nevastă, sĕ cercămŭ, dór de ţi-o vomŭ putea face noră!« — »Dragii tati, nu e nevastă, e fétă, e ḑîna ḑînelorŭ, e crăiăsa lorŭ, dér e de când lumea de bĕtrână şi totŭ nu îmbĕtrânesce, şi de nu s'a mărita, nu bĕtrânesce în vecĭ, că numai mărităndu-se îşĭ perde puterea de ḑînă şi începe a bĕtrâni. Şéde departe de acì, în împĕrăţia ḑînelorŭ, unde nicĭ nu móre nimenĭ, nicĭ nu se nasce nimenĭ; ómenĭ pămêntenĭ însĕ, carĭ mergŭ nu se mai întorcŭ, toţĭ se prefacŭ în dobitóce orĭ în stenĭ de pétră, îi prefacŭ ḑînele. Mulţĭ voinicĭ au cercatŭ sĕ peţéscă pe crăiasa ḑînelorŭ, dér bine n'au umblatŭ, căcĭ ḑînele i-au fermecatŭ, deóre-ce, de s'arŭ mărita cumva crăiasa lorŭ, atuncĭ împĕrăţia lorŭ trebue sĕ se stingă, căcĭ e ursită de D-ḑeu: atâta sĕ trăéscă, până vorŭ fi tóte fete fecióre, şi călcândŭ numai una cuvêntulŭ ursitórei, împĕrăţia sĕ se prăpădéscă, ele sĕ péră de odată, ér cea măritată sĕ se facă omŭ pământeanŭ supusă nĕcazurilorŭ acestei vieţĭ. Dreptŭ aceea, puneţi-vĕ pofta în cuiu de a mai şi gândì la ea!«

Impĕratulŭ credea că cu vorbele acestea a băgatŭ minte în capulŭ feciorilorŭ lui, şi nu-şĭ aducea aminte că prin ele mai tare le-a aţîţatŭ dorulŭ de a o vedea şi lua de muiere. A pusŭ paie şi oleu pe focŭ, apoi poftea ca foculŭ sĕ se stingă! Aşa e în lumea asta, ér d-vóstră de nu vĕ place, nu ascultaţĭ, pe mine lăsaţi-mĕ sĕ o...... minţescŭ mai departe.

După câteva ḑile, vine feciorulŭ celŭ mai mare înaintea împĕratului, şi ḑice: „Tată, lasă-mĕ sĕ-mi cercŭ norocululŭ, sĕ mĕ ducŭ sĕ vĕdŭ pe crăiasa ḑînelorŭ." — „Eu te lasŭ, dragulŭ tati, ci sciu bine că numai în zadarŭ te'i osteni; mai bine rĕmâi tu aicĭ şi nicĭ nu mai gândì la ea; mergemŭ şi peţimŭ féta împĕratului verde, care vine bucurósă în casa nóstră, şi bine îţĭ va fi.« — »Ba, lasă-mĕ tată, dă'mì banĭ de cheltuélă şi haine de primenélă, unŭ calŭ bunŭ de călăriă, sĕ mergŭ s'o aducŭ soţiă.« — Bine, dute, numai sĕ nu te căescĭ «

Şi s'a dusŭ feciorulŭ celŭ mai mare alŭ împĕratului în grajdŭ şi şĭ-a alesŭ calulŭ celŭ mai frumosŭ şi a întratŭ în chilia cu armele şi şĭ-a alesŭ armele cele mai nouĕ şi mai scumpe, şi şĭ-a umplutŭ douĕ părechĭ de dĕsagĭ cu banĭ, apoi a încălecatŭ şi . . . . hai la drumŭ.

Când ese de pe pórtă îi stă în cale o babă bĕtrână şi urîtă şi-i cere ceva de pomană, dér elŭ se face a nu o vedea şi merge mai departe. Baba însĕ ḑise: »Du-te du-te, că acuşĭ vii tu ér îndĕrĕptŭ!« Şi se duse feciorulŭ cale de unŭ ceasŭ până ese din oraşŭ şi dă sĕ treacă unŭ podŭ dintre hotarĕ, dér calulŭ nu vrù sĕ meargă. Dă în calŭ, dă tare cu sabia, dér calulŭ stă neclătitŭ, că de sub podŭ se auḑiau răcnete ca de ursŭ. Şi unde nu ese de sub podŭ o mamiţă hîdă şi grozavă de-i se ridică pĕrulŭ măciucă în vêrfulŭ capului, şi hai băete în dărăptŭ! de gândeai ca nicĭ pe-acolo n'a mai fostŭ. Ajungêndŭ acasă, spune tătâne-sĕu cele întêmplate. — „Nu ţi-am spusŭ,« ḑice bĕtrânulŭ, »că aşa te vei reîntórce, cum ai plecatŭ? Mulţam Domnului, că n'ai âmblatŭ mai rĕu!»

Preste câteva ḑile vine la împĕratulŭ feciorulŭ lui celŭ mijlociu şi ér se rógă sĕ-lŭ lase, dóră elŭ va fi mai norocosŭ decâtŭ celŭ mai mare. Ce sĕ vĕ mai înşirŭ vorbă? acesta încă âmblà chiar ca celŭ mai mare. Acum stau ca opăriţĭ amêndoi, când se ivesce celŭ mai micŭ, unŭ drăguţŭ de feciorŭ, câtŭ tótă lumea se mira de obrăjorii lui cei frumoşĭ, nicĭ semnŭ de barbă orĭ de mustăţĭ, vine acela la împĕratulŭ: »Tată, cercat'au fraţii mei, dér în zadarŭ, ar fi ruşine pe noi, ca nicĭ unulŭ sĕ nu isbutimŭ, nicĭ baremĭ a vedé pe crăiasa ḑînelorŭ, necum a o avea de soţiă! Fii bunŭ, lasă-mĕ sĕ-mĭ încercŭ şi eu norocululŭ.« Impĕratulŭ începe a rîde cu hohotŭ, apoi ḑise: „Dacă fraţii tĕi cei mai marĭ nu putură eşi nicĭ din hotarŭ afară, atuncĭ tu o sĕ întri în ţéra ḑînelorŭ? Una ca asta mi-ar plăcea sĕ o vĕdŭ! Gată-te cum 'ţĭ place, că pe séră sciu eu că cinămŭ laolaltă!«

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Septemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 90
Rentă de hârtiă 5%	90.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	101.
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 25
Bonurĭ rurale transilvane	101.
Bonurĭ croato-slavone	102 –
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117. –
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120.75
Renta de hărtiă austriacă	81.35
Renta de arg. austr.	82.
Renta de aurŭ austr.	107 90
Losurile din 1860	138 70
Acţiunile băncei austro-ungare	860 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.
Act. băncei de creditŭ austr.	281.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.92
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.12

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 11 Septemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{4}$
» convert. (6%)	$88\frac{1}{4}$	$89\frac{1}{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	102	103
» „ „ (5%)	$86\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{2}$
» » urban (7%)	$98\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$
» » » (6%)	$92\frac{1}{2}$	$93\frac{1}{4}$
» » » (5%)	83	$83\frac{1}{2}$
Banca naţională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	11.	$12.\frac{3}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Septemvre st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8.78	Vênd.	8.84
Argint românesc	»	8.50	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.99
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5 85	»	5 90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.–
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.–
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

(2–3)

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la şcóla greco-catolică din Şieuţŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, se escrie concursŭ.

Emolumentele suntŭ:

a). Salariu învĕţĕtorescŭ anualŭ 200 fl. plătiţĭ în rate lunare din fondulŭ scolasticŭ.

b). Cuartirŭ liberŭ în localulŭ şcólei.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ îşĭ vorŭ subşterne concursele lorŭ, proptite cu documentŭ de cualificaţiune şi din limba maghiară, cătră subscrisulŭ senatŭ şcolasticŭ până în 15 Octomvre a. c., în care ḑi la 2 óre va fi alegere.

Din şedinţa senatului şcolasticŭ greco-catolicŭ.

Şieuţŭ în 20 Septemvre 1885.

Preşedintele: Cirilŭ Deacŭ. *Notariulŭ*: Istrate Suciu.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tarifa anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«